

مندرج در یکی از روزنامه‌های ایران را خواندم که تعجب مرا برانگیخت! مبنی بر این که «مردم ایران اعتمادی به داروهای ساخت داخل ایران ندارند». و متأسفانه نویسنده مقاله حق را به مردم داده بود و علت آن را عدم وجود تکنولوژی مناسب در کارخانه‌های تولیدکننده ساخت دارو در ایران ذکر نموده بود. این ادعا با اطلاعات دقیقی که من از صنعت داروسازی در ایران دارم بی‌اساس و ناشی از عدم وجود اطلاعات صحیح از صنعت داروسازی ایران و جهان است. در همان محدوده زمانی در همین روزنامه عنوان شده بود «هر ساله چندین میلیارد دلار داروی قاچاق وارد ایران شده

■ رواج واردات و فروش داروهای تقلیبی

جناب آقای دکتر منصور فراهت، از خوانندگان نشریه رازی، در سال ۱۳۴۶ مدرک دکترای داروسازی خود را از دانشگاه تهران اخذ نموده‌اند و به مدت ۲۲ سال در صنعت داروسازی و نیز داروخانه‌هایی از قبیل داروخانه بیمارستان طالقانی (وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی) خدمت کرده‌اند. ایشان در حال حاضر در آمریکا در داروخانه‌ها مشغول به فعالیت می‌باشند. دکتر فراهت طی نامه نسبتاً مفصلی برای ماهنامه داروبی رازی چنین نگاشته‌اند:

حدود یک سال قبل از طریق اینترنت مطلبی

است»! و از ظواهر امر این گونه برداشت می‌شود که دولت کنترل جدی برای ورود قاچاق مواد دارویی و بهداشتی ندارد.

اینجانب علاوه بر تجربه در صنعت داروسازی ایران و آشنایی نزدیک با فرآیند ساخت دارو در داخل کشور از چندین کارخانه داروسازی مشهور و معتبر در اروپا و آمریکا بازدید نموده و همچنین در یکی از کارخانجات ساخت داروهای گیاهی و مکمل (Supplement) و ویتامینی فعالیت داشته و از چندین کارخانه ساخت داروهای گیاهی در آمریکا بازدید کرده‌ام.

در ایران بیماران هنگام مراجعه به داروخانه و ارایه نسخه برای دریافت دارو تعدادی از همکاران داروساز به بیماران اظهار می‌دارند که آیا دارو ساخت داخل می‌خواهد یا داروی ساخت اروپایی و یا آمریکایی و یا حتی وارد شده از کشور هند! بیماران ممکن که امکان پرداخت بهای هنگفت را برای داروی ساخت اروپا و یا آمریکا را دارند، به گمان استفاده از درمان بهتر اقدام به خرید داروی به اصطلاح خارجی می‌نمایند. سایر بیماران که امکان پرداخت ندارند با ناباوری به داروی ساخت ایران که خود ممکن است از نظر روانی برای روند بهبودی بیماری اثر منفی بگذارد، داروی ساخت داخل را خریداری می‌کنند.

متاسفانه، تعدادی از پزشکان در ایران و بخش عمده‌ای از بیماران ایرانی تصور می‌کنند که داروهای ساخت آمریکا و اروپا بهتر از داروهای ساخت ایران است که این تفکر و برداشت بسیار دور از واقعیت است.

برخی از پزشکان ایرانی مشکلات ناشی از

تشخیص نادرست و یا تحقیق و بررسی بیشتر از روند بیماری و عدم موفقیت در بهبود بیماری بیمار را متوجه داروی ساخت داخل می‌دانند و از بیمار می‌خواهند که داروی ساخت آمریکا را خریداری کنند.

متاسفانه، برخی از همکاران داروساز نیز در برخی از داروخانه‌های ایران به دلیل عدم اطلاع و آگاهی و برخی از آنان به منظور سودجویی با فروش داروهای قاچاق به بیماران جان آن‌ها را با خطر بزرگی رو به رو می‌کنند. زیرا این داروهای وارداتی که به طور قاچاق وارد ایران می‌شوند، تقلیل هستند و از سوی دیگر ایشان به قابل اعتماد نبودن داروهای ساخت داخل دامن می‌زنند. به طور مثال مسافران ایرانی که به داروخانه اینجانب در آمریکا مراجعه می‌نمایند، در چندین مورد داروی خریداری شده از داروخانه ایران را به نام ساخت آمریکا به من نشان داده‌اند که با بسته‌بندی همان دارو در آمریکا کاملاً متفاوت است و قابل ذکر است حتی اگر بسته‌بندی مشابه بسته‌بندی داخل آمریکا نیز باشد، باز هم احتمال دارد دارو تقلیلی باشد و جان بیماران را در معرض خطر قرار دهد.

به خوانندگان گرامی اطمینان می‌دهم که ۹۹ درصد این نوع داروها تقلیلی هستند. کتابی به نام تقلب دارویی و مبارزه جهانی با آن از طرف اداره نظارت بر مواد غذایی و دارویی آمریکا FDA به چاپ رسیده که به وسیله اداره کل دارویی ایران به فارسی ترجمه و به چاپ رسیده و مطالعه این کتاب

جهت آشنایی با این معضل مفید خواهد بود. اینجانب در ارتباط تنگاتنگ با داروسازی و صنعت دارو در ایران قرار دارم و هر سال حتماً از یک یا

برخوردار بوده و از نظر درمانی و عوارض جانبی و تداخل دارویی دقیقاً مطابقت با داروهای ساخت امریکا و اروپا دارد.

علی‌رغم آن‌که امریکا در صنعت داروسازی جهان در درجه نخست قرار دارد و از نظر تحقیقات و تهیه و اختراع داروهای جدید پیشروترین کشور جهان است و هیچ کشوری قدرت رقابت در این زمینه را با امریکا ندارد و از طرف دیگر، داروهای برنده و ژنریک در امریکا از ساخت استاندارد برخوردار است اما این اعدا در مورد داروهای گیاهی و به اصطلاح طبیعی و مکمل (supplement) گفت که از پایین‌ترین سطح کیفی و کمی و استانداردهای امریکا و جهان برخوردار است. اینجانب براساس تجربه علمی خود و کسب اطلاعات با قاطعیت به اطلاع می‌رسانم که این داروهای گیاهی یا طبیعی در کارخانجاتی تهیه و ساخته می‌شوند که دارای هیچ گونه پرونده FDA و هیچ گونه نظارت و مقرراتی برخوردار نمی‌باشد. این کارخانجات تحت عنوان مواد خوراکی اقدام به تهیه و توزیع این مکمل‌ها می‌نمایند و تنها هر چند سال یک بار توسط مامورین محلی بهداشت به عنوان بازرگانی برای رعایت بهداشت از آن‌ها بازدید صورت می‌گیرد. کارخانجات سازنده داروهای گیاهی و مکملی در امریکا دارای آزمایشگاه مجهز نبوده و هیچ آزمایشی از نظر کمی و کیفی روی محصولات ساخته شده انجام نمی‌شود.

متاسفانه، این روزها برخی از پزشکان ایرانی مقیم امریکا از طریق تلویزیون‌های ماهواره‌ای

دو کارخانه داروسازی در ایران دیدار می‌نمایند. بنابراین، اطلاعات اینجانب از صنایع داروسازی ایران به شرح زیر می‌باشد:

۱- کلیه فرآیندهای فرمولاسیون، ساخت و انتخاب مواد موثره و جانبی مناسب توسط داروسازان مجبوب با بهره‌گیری از آخرین منابع علمی و صنعتی جهان مثل فارماکوپه‌های امریکا اروپا و ... صورت می‌گیرد.

۲- تجهیزات و وسایل دقیق کامپیوتری مورد نیاز در آزمایشگاه‌های کارخانجات داروسازی به شرح ذیل صورت می‌گیرد:

- انجام آزمایش کیفی و کمی مواد اولیه و جانبی وارد شده به کارخانه.
- آزمایش مواد در حین ساخت در مراحل میانی و نهایی براساس استانداردهای جدید بین‌المللی از نظر کیفی و کمی

در کارخانجات داروسازی ایران آخرین و دقیق‌ترین وسایل کامپیوتری و غیرکامپیوتری موجود در جهان برای آزمایش وجود داشته، در کارخانجات داروسازی ایران آخرین وسایل ساخت و بسته‌بندی با تکنولوژی جدید موجود است. داروسازان ایرانی دسترسی به آخرین نشریات و اطلاعات ساخت دارو منتشر شده در امریکا و سایر کشورهای پیشرفته جهان داشته و اداره نظارت بر دارو و غذای ایران با بررسی‌های دقیق و مناسب و بازرگانی‌های لازم و مکرر از کارخانجات صنایع دارویی خواستار استفاده از آخرین روش‌ها و ماشین‌آلات پیشرفته جهان است.

با توجه به دلایل فوق داروهای ساخت داخل کشور از کیفیت بالا و استانداردهای بین‌المللی

می‌شود و با کمک عوامل زیرمجموعه اقدام به فروش به بیماران زودبادر می‌کنند. نگارنده این مقاله به دور از هر نوع تعصب و واستگی به هر مرجعی و یا گروهی و صرفاً به جهت خطرات احتمالی برای بیماران احساس وظیفه نموده تا هشداری برای همکاران دکتر داروساز شاغل در داروخانه‌های ایران باشد و ذهن پزشکان محترم ایران در مورد ساخت دارو در داخل روشن شود تا به بیماران خود اطمینان و اعتماد لازم جهت مصرف داروهای تولید داخل را بدنهند و بیماران از نظر روانی هم آسوده خاطر شوند. و امید است دولت نیز اقدام جدی و خداپسندانه برای جلوگیری از ورود و فروش داروها و مواد بهداشتی تقلیبی از خارج را انجام دهد. همچنین امیدوارم بیش از پیش به حمایت از تولیدات داخلی به خصوص صنعت دارویی بپردازد.

جهت فروش این‌گونه فرآورده‌ها به نام داروهای ناتوانی جنسی، پروستات، ریزش مو، هورمون زنان داروهای ضدچربی و داروهایی برای بیماران قنده و غیره با عنوان این‌که این داروها چون طبیعی هستند، عوارض جانبی ندارند، اقدام به تبلیغ و دست به سودجویی می‌زنند و از طریق عوامل خود از طریق کشورهای همجوار ایران نسبت به توزیع این اقلام در ایران اقدام می‌نمایند.

این ادعا مبنی بر بی‌ضرری این داروها به دلیل گیاهی و طبیعی بودن و تاثیر بهتر نسبت به داروهای شیمیایی کاملاً بی‌اساس است. از سوی دیگر، ادعای تایید این داروها از طرف FDA کذب محض می‌باشد.

پزشکان، داروسازان و شرکتها این مکمل‌ها را به کارخانجات به اصطلاح خوراکی ذکر شده سفارش می‌دهند و منحصرًا نیز برای ایشان تهیه